

Gezamenlijk standpunt Interprofessioneel opleiden

De Jonge Specialist, LOSGIO, LOVAH, VAAVG, VASON

Willen we de zorg in de toekomst toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoogstaand houden, dan moet de zorg meer in netwerken aangeboden worden, waarbij zorgprofessionals vanuit de verschillende clusters de zorg gezamenlijk organiseren rondom de patiënt. Als aios-verenigingen zijn we ervan overtuigd dat als we dit in de praktijk willen laten slagen, artsen al tijdens de medische vervolgoopleidingen interprofessioneel moeten leren werken. Niet door extra competenties of nieuwe onderdelen toe te voegen aan de opleidingen, maar door de hiervoor benodigde vaardigheden structureel in te bedden binnen de bestaande opleidingen en opleidingsonderdelen. Interprofessioneel opleiden moet wat ons betreft gezamenlijk worden vormgegeven door de clusters 1 (Huisartsgeneeskunde – LOVAH, VASON en VAAVG), cluster 2 (Medisch Specialismen - DJS) en cluster 3 (Sociale Geneeskunde – LOSGIO).

Achtergrond

Door vergrijzing en medische voortuitgang neemt zowel de vraag naar zorg toe als de complexiteit van die vraag. Er komen steeds meer patiënten met chronische aandoeningen en multimorbiditeit. Om onder deze omstandigheden goede zorg te kunnen leveren, is het van groot belang dat zorgprofessionals elkaar goed kunnen vinden. In de curricula van de huidige medische vervolgoopleidingen komt samenwerking met verschillende specialismen, verschillende disciplines en tussen de verschillende 'lijnen' echter nog onvoldoende aan bod.

Wat verstaan we onder interprofessioneel opleiden?

Met interprofessioneel opleiden bedoelen wij het opleiden van zorgprofessionals over de lijnen van specialismen heen om de samenwerking tussen deze lijnen te bevorderen. Concreet betekent dit de interprofessionele samenwerking tussen artsen in de 0^e (preventie), 1^e, 2^e en 3^e lijn. Daarnaast erkennen we het belang van samenwerking met paramedische beroepen, zoals fysiotherapeuten, verpleegkundigen, ergotherapeuten, openbaar apothekers, etc, als aandachtsgebied in het vormgeven van interprofessioneel opleiden.

Interprofessioneel opleiden resulteert in:

- Meer begrip voor en kennis over elkaars expertise en werkveld.
- Betere aansluiting bij elkaars werkzaamheden en netwerken rondom de zorg voor de patiënt.
- Een nieuwe generatie artsen voor wie netwerkgeneeskunde een tweede natuur is en elkaar – ondanks verschillende achtergronden - weten te vinden bij belangrijke overkoepelende thema's.

Vormgeving van interprofessioneel opleiden

We zien meerwaarde in lijn-overstijgende uitwisseling bij de vervolgoopleidingen. Daarbij denken we nadrukkelijk niet aan 'snuffelstages, tweede coschappen of meeloopdagen', omdat gedegen wederzijdse kennisoverdracht tussen de 0e, 1e, 2e en 3e lijn meer tijd en aandacht vraagt. Zeker omdat interprofessioneel opleiden niet per definitie medisch-inhoudelijk hoeft te zijn. Ook kennismaking met de organisatorische kant van de werkzaamheden, versterkt het onderling begrip en een soepele samenwerking.

Wij zijn geen voorstander van het creëren van nieuwe EPA's. Binnen de bestaande CANMEDS competenties kan aandacht besteed worden aan interprofessioneel opleiden, door dit onderwerp bijvoorbeeld vorm te geven in de competentie samenwerken. Zo kan iedere aios een basisniveau bereiken en kunnen individuele aios in het kader van verdieping aanvullende projecten doen.

Invulling van het basisniveau ziet er voor elk specialisme anders uit en zal vaak bestaan in reguliere activiteiten binnen een afdeling/organisatie die er al zijn. Daarom zal dit voor de verschillende specialismen uitgewerkt moeten worden in de specifieke opleidingsplannen.

Het is expliciet niet de bedoeling om extra onderdelen in de opleiding te brengen, maar om gebruik te maken van de reeds bestaande onderdelen waarin aandacht besteed kan worden aan interprofessioneel opleiden. Dit omdat de huidige opleidingsonderdelen voldoende ruimte bieden om interprofessioneel opleiden te integreren zonder dat het ten koste gaat van andere belangrijke onderdelen binnen de opleidingen.

Zo kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van reeds bestaande initiatieven door vakoverstijgend/thematisch onderwijs open te stellen voor alle specialismen. Ook het actief openstellen van congressen voor andere clusters, bijvoorbeeld wanneer thema's overstijgend zijn (zoals palliatieve zorg) draagt bij aan interprofessioneel opleiden.

Uiteraard is het hierbij belangrijk om ons te realiseren dat niet elk onderwerp of elk opleidingsonderdeel zich leent voor interprofessioneel opleiden.

We zien in de praktijk diverse concrete mogelijkheden tot interprofessioneel opleiden:

- Stimuleer dat aios deelnemen of bijdragen aan onderwijs of congressen die georganiseerd worden door andere clusters. Dit stimuleert de samenwerking en bevordert kennisoverdracht. Verwonder- en verbeterprojecten zijn een goede manier om invulling te geven aan interprofessioneel opleiden.
- Interprofessioneel opleiden kan tot stand komen binnen anderhalvelijnszorg, maar ook door bijvoorbeeld specialisten en huisartsen een gezamenlijk (thema)spreekuur te laten doen. Dit kan ook bijdragen aan het terugdringen van (onnodige) verwijzingen naar de 2^e lijn.

Als aios-verenigingen denken we graag mee aan het structureel inbedden van interprofessioneel opleiden in de medische vervolgoopleidingen, tenslotte heeft het directe impact op onze huidige opleiding maar ook onze toekomstige baan.

Met vriendelijke groet namens de aios verenigingen,

DJS: Edith van Esch (vervangend lid per 1/1/2019 Janneke Pekelharing)

LOGGIO: Nienke van den Berg – nienke.vdberg@loggio.nl

LOVAH: Marleen Alink – wo@lovah.nl

VAAVG: Marie-Louise van Duijn – bestuur@vaavg.nl

VASON: Liselotte de Haan (per 12-12-2018 vervangen door Vivianne Reijn) – bestuur@vason.nl

Datum: 24 januari 2019

Contactpersonen:

Nienke van den Berg, LOGGIO, nienke.vdberg@loggio.nl,

cc Hanneke Verheijde, De Jonge Specialist, h.verheijde@dejongespecialist.nl